

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj
Ormoška cesta 28
2250 Ptuj

G. direktor Andrej Rebernišek

Številka: U3430-28/2017-9

Datum: 8. 6. 2017

Zadeva: Obvestilo o obveznem zatiranju ameriškega škržatka zaradi preprečevanja širjenja zlate trsne rumenice

Spoštovani,

V skladu s Pravilnikom o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 48/14, 49/16 in 8/17) je zatiranje ameriškega škržatka še vedno obvezno za vse imetnike trte in sicer:

- v vinogradih za pridelavo grozdja ter na brajdah oziroma ohišnicah na razmejenem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih (priloga), kjer je treba opraviti najmanj eno tretiranje,
- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije, kjer je treba opraviti najmanj dve tretiranji.

V vinogradih izven razmejenih območij zatiranje ameriškega škržatka ni obvezno, je pa priporočljivo.

V Sloveniji smo tudi lansko leto odkrili številna nova žarišča te nevarne bolezni trte. **S ciljem učinkovitejše obveščeniosti imetnikov trte smo letos pripravili novo informativno gradivo:** plakate in zgibanke, ki vam jih posredujemo.

Zavedati se je treba, da bi bile posledice nadaljnjega intenzivnega širjenja ter izbruhov zlate trsne rumenice lahko usodne za slovensko vinogradništvo. **Zato je zatiranje ameriškega škržatka obvezen in nujen ukrep, da se prepreči širjenje te nevarne karantenske bolezni.** S ciljem preverjanja izvajanja obveznih ukrepov bodo fitosanitarni inšpektorji UVHVVR tudi letos nadzirali izvajanje zatiranja ameriškega škržatka pri imetnikih trte v celotnem razmejenem območju zlate trsne rumenice ter v trsničarski pridelavi. V primerih neizvajanja ukrepov bodo ukrepali v skladu z Zakonom o prekrških.

Število potrebnih škropljenj, fitofarmacevtska sredstva za zatiranje ter okvirni roki škropljenja so v **Navodilih za zatiranje ameriškega škržatka v letu 2017**, ki vam jih posredujemo. Navodila so del Načrta ukrepov obvladovanja zlate trsne rumenice. Oba dokumenta sta dostopna na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, kjer so na voljo tudi podatki o razmejenih območjih zlate trsne rumenice, informativno gradivo in druge informacije o zlati trsni rumenici:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_rastlin/rastlinski_skodljivi_organizmi/karantenski_skodljivi_organizmi/posebno_nadzorovani_organizmi/zlata_trsna_rumenica/

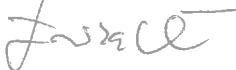
Natančnejše roke škropljenja za posamezna območja v Sloveniji napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin v 5 centrih: na Kmetijsko gozdarskih zavodih Nova Gorica, Novo Mesto in Maribor ter na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Obvestila so objavljena na spletni strani Agrometeorološkega portala Slovenije <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/>, mogoče pa jih je naročiti tudi po elektronski pošti ali poslušati na telefonskem odzivniku.

Tudi letos vas prosimo za sodelovanje pri razširjanju informacij o ukrepih za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice na območju vašega zavoda. Informativno gradivo vam bomo poslali tudi v elektronski obliki, da bo možno posredovanje čim širšemu krogu pridelovalcev, s katerimi se vaši kmetijski svetovalci srečujejo v okviru svojega dela. Pomembno je, da se informacije o obveznem tretiranju ameriškega škržatka širijo preko kmetijske svetovalne službe, preko lokalnih medijev ter drugih možnosti, ki jih imajo službe na vašem zavodu. Z ustreznim obveščanjem in osveščanjem boste tako pripomogli ne samo k pravilni rabi fitofarmacevtskih sredstev, ampak tudi k učinkovitemu zatiranju ameriškega škržatka in s tem k preprečevanju širjenja zlate trsne rumenice in posledično velike gospodarske škode. Ključnega pomena je, da informacije o obveznem zatiranju ameriškega škržatka in napovedih o optimalnem času za tretiranje, ki jih pripravi služba za varstvo rastlin, dosežejo čim večje število imetnikov trte. Le z doslednim in pravočasno opravljenim zatiranjem ameriškega škržatka je mogoče preprečiti nadaljnje širjenje zlate trsne rumenice.

Lep pozdrav in hvala za sodelovanje,

Pripravila:

mag. Erika Orešek
sekretarka

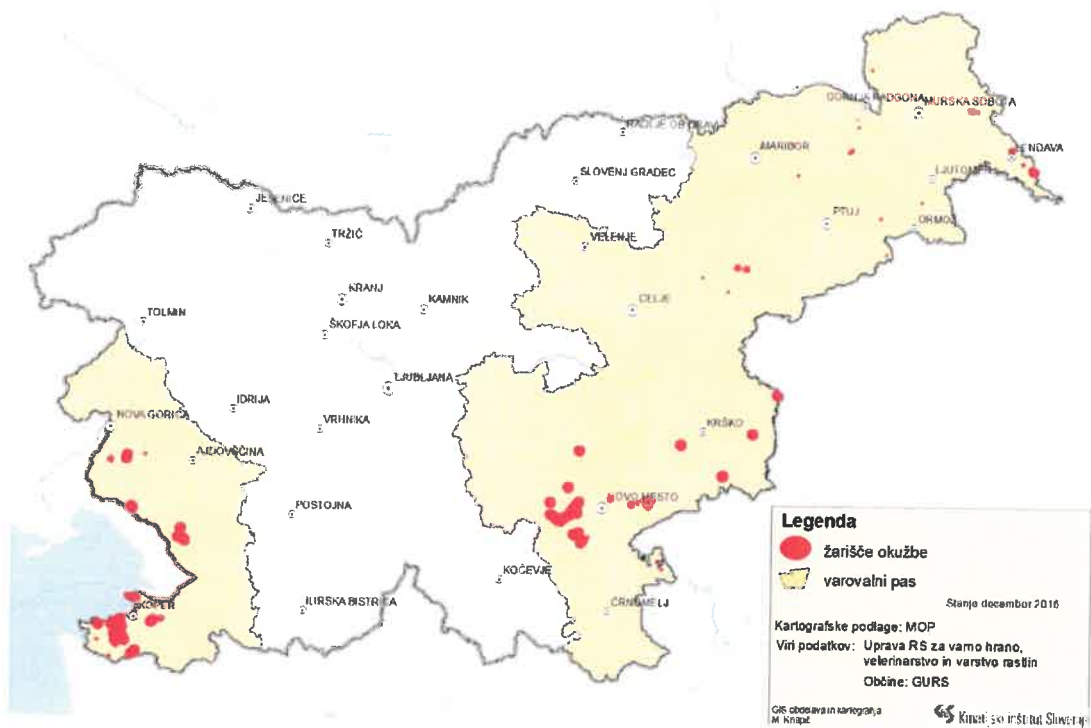

dr. Janez Posedi
generalni direktor

Priloge:

- Razmejena območja zlate trsne rumenice
- Navodila za zatiranje ameriškega škržatka
- Informativno gradivo

Priloga: Razmejena območja zlate trsne rumenice

Slika: Razmejena območja zlate trsne rumenice, določena 22. 12. 2016

Seznam občin v razmejenih območjih:

1. Primorska:

Občine: Piran, Vipava, Šempeter-Vrtojba, Sežana, Brda, Renče-Vogrsko, Nova Gorica, Miren-Kostanjevica, Kanal, Komen, Hrpelje-Kozina, Ajdovščina, Izola, Koper, Ankaran, Divača.

2. Dolenjska, Posavje in Bela Krajina:

občine: Brežice, Črnomelj, Dolenjske toplice, Ivančna Gorica, Kostanjevica na Krki, Krško, Litija, Metlika, Mirna peč, Mirna, Mokronog-Trebelno, Novo mesto, Radeče, Semič, Sevnica, Straža, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke toplice, Šmartno pri Litiji, Trebnje, Žužemberk.

3. Štajerska in Prekmurje:

občine: Apače, Beltinci, Benedikt, Bistrica ob Sotli, Braslovče, Cankova, Celje, Cerkvenjak, Cirkulane, Črenšovci, Destrnik, Dobje, Dobrna, Dobrovnik, Dornava, Duplek, Gorišnica, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hajdina, Hoče-Slivnica, Hodoš, Juršinci, Kidričevo, Kobilje, Kozje, Križevci, Kungota, Kuzma, Laško, Lenart, Lendava, Ljutomer, Majšperk, Makole, Maribor, Markovci, Miklavž na Dravskem polju, Moravske Toplice, Mozirje, Murska Sobota, Odranci, Oplotnica, Ormož, Pesnica, Podčetrtek, Podlehnik, Poljčane, Polzela, Prebold, Ptuj, Puconci, Rače-Fram, Radenci, Razkrižje, Rogaška Slatina, Rogašovci, Rogatec, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Središče ob Dravi, Starše, Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Sveta Ana, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Šalovci, Šentilj, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Tišina, Trnovska vas, Turnišče, Velenje, Velika Polana, Veržej, Videm, Vojnik, Vransko, Zavrč, Zreče, Žalec, Žetale.

Navodila za zatiranje ameriškega škržatka s fitofarmaceutskimi sredstvi v letu 2017

Zatiranje ameriškega škržatka s fitofarmaceutskimi sredstvi je poleg odstranjevanja okuženih trt ključni ukrep za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice. Zato je pomembno, da znižamo populacijo ameriškega škržatka na najnižjo možno mero.

Po Pravilniku o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 48/14 in 49/16) je zatiranje ameriškega škržatka obvezno za vse imetnike trte

- v vinogradih za pridelavo grozdja ter na brajdah oziroma ohišnicah na razmejenem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih,
- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije.

V vinogradih izven razmejenih območij zatiranje ameriškega škržatka ni obvezno, je pa priporočljivo.

Okvirni roki tretiranja (škropljenja) so navedeni v nadaljevanju, natančnejše roke pa napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin, ki je organizirana v 5 centrih:

- Kmetijski inštitut Slovenije: za osrednjo Slovenijo in za celotno Slovenijo,
- Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica: za zahodno Slovenijo,
- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije: za Celjsko in Koroško regijo,
- Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto: za jugovzhodno Slovenijo,
- Kmetijsko gozdarski zavod Maribor: za severovzhodno Slovenijo.

Kontaktne podatke centrov, kjer deluje Javna služba zdravstvenega varstva rastlin, so na spletni strani Uprave:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_rastlin/javna_pooblastila_in_javna_sluzba/slovenska_organizacija_za_varstvo_rastlin/.

Javna služba zdravstvenega varstva rastlin napove natančnejše termine tretiranja za posamezna območja v Sloveniji na podlagi spremljanja razvoja trte in ameriškega škržatka ter jih objavi v prognoističnih obvestilih, ki so objavljena na spletni strani Agrometeorološkega portala Slovenije <http://agromet.mkgp.gov.si/pp/> in na spletnih straneh vseh 5 centrov ter na njihovih telefonskih odzivnikih.

Pomembno je, da pričnemo z zatiranjem dovolj zgodaj, ko se začnejo pojavljati ličinke razvojnih stadijev L₁ in L₂ ter nimfe razvojnih stadijev L₃ do L₅, oziroma še preden se začno pojavljati odrasli škržatki. Razlog za zgodnje tretiranje je tudi v tem, da fitoplazmo lahko prenašajo že nimfe 3. razvojnega stadija (L₃). Ličinke in nimfe so bolj občutljive na insekticide kot odrasli škržatki, zato jih je lažje zatreti. Dovoljena sredstva za zatiranje ameriškega škržatka **na dan 1. 6. 2017** so v preglednici 1, razpored tretiranj z okvirnimi roki pa je v preglednicah 2, 3, 4, 5, 6 in 7.

Opozarjamo, da je treba vsa fitofarmaceutska sredstva uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi. Pri uporabi je treba upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14).

Preglednica 1: Registrirana fitofarmacevtska sredstva za zatiranje ameriškega škržatka in povzetki omejitev njihove uporabe na dan 1. 6. 2017.

Pripravek	Aktivna snov	Število dovoljenih tretiranj/leto	Karenca (št. dni)	Dovoljenje
Actara 25 WG	tiametoksam	tri ¹	14	17. 9. 2017
Reldan 22 EC ²	klorpirifos-metil	eno ³	21	31. 1. 2019
Decis 2,5 EC Decis	deltametrin	eno ⁴ dve ⁵	14	31. 1. 2018
Gat decline 2,5 EC	deltametrin	dve	14	24. 4. 2017 ⁶
Flora verde	piretrin	tri	3	31. 8. 2020
Biotip floral	piretrin	tri	3	31. 8. 2020
Steward	indoksakarb	dve	10	31. 10. 2018
Pyrinex M22	klorpirifos-metil	eno	21	31. 1. 2019

¹ sredstvo je dovoljeno tudi v matičnjakih in trsnicah kot manjša uporaba.

² dovoljenje za nujne primere za odmerek 1,6 l/ha za vinograde v razmejenih območjih in sicer za pridelavo grozdja velja od 22. 5. 2017 do 22. 9. 2017 (120 dni).

³z aktivno snovjo na podlagi klorpirifos-metila lahko v eni rastni dobi tretiramo le 1 krat, kar pomeni, da lahko samo 1 krat uporabimo Reldan 22 EC ali Pyrinex M22.

⁴ v vinogradih za pridelavo grozdja

⁵ v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah

⁶ pripravek je dovoljeno uporabljati najdlje do 25. 10. 2018.

OPOZORILO: Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škržatka, so nevarna za čebele. Pomembno je, da zatiranje ameriškega škržatka opravimo šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela.

1. Vinogradi za pridelavo grozdja, brajde in ohišnice v žariščih okužbe in varovalnih pasovih žarišč okužbe

V vinogradih za pridelavo grozdja, ki se nahajajo v razmejenem območju (to so žarišča okužbe in varovalni pasovi), je obvezno **najmanj 1 tretiranje**. Pri tem dajemo prednost pripravku Actara 25 WG (aktivna snov je tiametoksam). Pripravek Actara 25 WG je sistemski insekticid z rezidualnim načinom delovanja, ki učinkovito zatira ameriškega škržatka, zato tretiranja običajno ni potrebno ponoviti. Če je bilo za prvo tretiranje uporabljeno katero drugo izmed naštetih sredstev v preglednici 1, je potrebno tretiranje ponoviti v 2. napovedanem roku. Delovanje ostalih sredstev je namreč krajše in so manj učinkovita (samo teden do 10 dni). V tem primeru za drugo tretiranje proti ameriškemu škržatku uporabimo eno izmed sredstev, ki je navedeno (za drugo tretiranje) v preglednici 2. Pri tem je smiselno spremljati ulov odraslih ameriških škržatkov z rumenimi lepljivimi ploščami. Drugo tretiranje opravimo, če je na rumene lepljive plošče ulovljenih 4 ali več škržatkov na ploščo na teden.

Ulov odraslih ameriških škržatkov spremljamo z rumenimi lepljivimi ploščami od julija dalje, kot je opisano v poglavju 5.3 Načrta ukrepov obvladovanja zlate trsne rumenice, in sicer:

- izobesimo najmanj od 3 do 5 plošč na ha, v primeru večjih površin število plošč ustrezno povečamo,
- plošče postavimo v začetku julija in jih menjavamo na dva do 3 tedne,
- pregledujemo jih vsakih 7 do 10 dni; škržatki letajo do sredine septembra,
- ulov redno beležimo.

Okvirni termini in pripravki so navedeni v preglednici 2, natančnejše roke pa napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin. Enako postopamo tudi v brajdah in ohišnicah.

Preglednica 2: Okvirni termini tretiranja ameriškega škvrčatka v vinogradih za pridelavo grozdja na razmejenem območju in ustrezna fitofarmaceutvska sredstva.

Tretiranje / Termin	Razvojna faza trte	Ameriški škvrčatek	Sredstvo	Opombe
1. tretiranje: sredina junija do konca junija	Po končanem cvetenju BBCH 69	ličinke L ₁ – L ₃ (2–4 tedne po začetku izleganja)	Actara 25 WG Decis 2,5 EC Decis Gat decline 2,5 EC Flora verde Biotip floral Reldan 22 EC Pyrinex M22	Po končanem cvetenju! Prednost dajemo pripravku Actara 25 WG
2. tretiranje: običajno 2 do 3 tedne po 1. tretiranju (do 15. julija)	BBCH od 71 dalje	ličinke L ₂ do L ₅ , prvi odrasli škvrčatki	Actara 25 WG Reldan 22 EC Pyrinex M22 Flora verde Biotip floral	Če smo za prvo tretiranje uporabili pripravek Actara, 2. tretiranje ni potrebno. 2. tretiranje opravimo le v primeru, če smo za 1. tretiranje uporabili drug insekticid oz. če je na rumene lepljive plošče ulovljenih 4 ali več osebkov na ploščo na teden.

Preglednica 3: Okvirni termini tretiranja ameriškega škvrčatka v vinogradih za pridelavo grozdja v ekološki pridelavi na razmejenem območju in ustrezna fitofarmaceutvska sredstva.

Tretiranje / Termin	Razvojna faza trte	Ameriški škvrčatek	Sredstvo	Opombe
1. tretiranje: sredina junija do konca junija	Po končanem cvetenju BBCH 69	ličinke L ₁ – L ₃ (2–4 tedne po začetku izleganja)	Pripravki na podlagi piretrina: Flora verde Biotip floral	Po končanem cvetenju!
2. tretiranje: ekološka pridelava 5 do 7 dni po 1. tretiranju	BBCH od 71 dalje	ličinke L ₂ do L ₅ , prvi odrasli škvrčatki	Pripravki na podlagi piretrina: Flora verde Biotip floral	2. tretiranje opravimo le v primeru, če je na rumene lepljive plošče ulovljenih 4 ali več osebkov na ploščo na teden. Oba pripravka sta registrirana tudi proti grozdnim sukačem.

V ekološki pridelavi so za zatiranje ameriškega pripravka na razpolago pripravki na podlagi piretrina. Opraviti je treba dve tretiranji, razen če po prvem tretiranju s spremljanjem ulova z rumenimi lepljivimi ploščami ugotovimo, da ulov odraslih škvrčatkov ne presega 4 osebkov na rumeno lepljivo ploščo na teden. V takem primeru tretiranja ni treba ponoviti (spremljanje ulova ameriškega škvrčatka je opisano zgoraj). Če je potrebno, opravimo drugo tretiranje 7 do 10 dni

po prvem tretiranju (v skladu z napovedjo službe za varstvo rastlin). Okvirni termini in pripravki so v preglednici 3.

2. Matični vinogradi, matičnjaki in trsnice

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah je treba zatirati ameriškega škrdatka povsod po Sloveniji. Obvezni sta najmanj dve tretiranji. Če se kasneje na rumene lepljive plošče še ulovijo odrasli škrdatki, je treba tretiranje ponoviti.

Imetniki morajo spremljati ameriškega škrdatka z rumenimi lepljivimi ploščami do sredine septembra, kot je opisano v točki 1 pri vinogradih za pridelavo grozdja (poglavje 5.3 Načrta ukrepov obvladovanja zlate trsne rumenice). Okvirni roki tretiranja in sredstva so v preglednicah 4, 5 in 6. V matičnih vinogradih je treba paziti na karencu.

Preglednica 4: Okvirni termini tretiranja ameriškega škrdatka v matičnih vinogradih.

Tretiranje/ Termin	Razvojna faza trte	Ameriški škrdatek	Sredstvo	Opombe
1. tretiranje sredina junija do konca junija	Po končanem cvetenju BBCH 69	ličinke L ₁ – L ₃ (2-4 tedne po začetku izleganja)	Actara 25 WG Decis 2,5 EC Reldan 22 EC Pyrinex M22 Flora verde Biotip floral	
2. tretiranje okoli 2 do 3 tedne po 1. tretiranju (do 15. julija)	BBCH od 71 dalje	ličinke L ₂ do L ₅ , prvi odrasli škrdatki	Actara 25 WG Decis 2,5 EC* Reldan 22 EC* Pyrinex M22* Flora verde* Biotip floral *	*S tem tretiranjem lahko zajamemo tudi grozdne sukače.
3. tretiranje konec julija, prva dekada avgusta	BBCH od 81 dalje	Odrasli škrdatki	Actara 25 WG Decis 2,5 EC** Flora verde Biotip floral	Tretiranje opravimo, če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škrdatki. ** s pripravkom Decis 2,5 EC lahko opravimo 2 tretiranji.

Preglednica 5: Okvirni termini tretiranja ameriškega škrdatka v matičnjakih

Tretiranje/ Termin	Razvojna faza trte	Ameriški škrdatek	Sredstvo	Opombe
1. tretiranje sredina junija do konca junija	Po končanem cvetenju BBCH 69	ličinke L ₁ – L ₃ (2-4 tedne po začetku izleganja)	Actara 25 WG Decis 2,5 EC*	* dovoljeni sta 2 tretiranji
2. tretiranje okoli 2 do 3	BBCH od 71 dalje	ličinke L ₂ do L ₅ , prvi odrasli	Actara 25 WG Decis 2,5 EC*	

tedne po 1. tretiranju (do 15. julija)		škržatki		
3. tretiranje konec julija, prva dekada avgusta	BBCH od 81 dalje	Odrasli škržatki	Actara 25 WG Decis 2,5 EC*	Tretiranje opravimo, če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škržatki.

Preglednica 6: Okvirni termini tretiranja ameriškega škržatka v trsnicah.

Tretiranje/ Termin	Ameriški škržatek	Sredstvo	Opombe
1. tretiranje sredina junija do konca junija	ličinke L ₁ – L ₃ (2-4 tedne po začetku izleganja)	Actara 25 WG Decis 2,5 EC* Decis*	* z aktivno snovjo deltametrin sta dovoljeni 2 tretiranja v eni rastni dobi.
2. tretiranje običajno 3 tedne po 1. tretiranju: do 15. julija	ličinke L ₂ do L ₅ , prvi odrasli škržatki	Actara 25 WG Decis 2,5 EC* Decis*	
Nadaljnja tretiranja: čez 2 do 3 tedne	odrasli škržatki	Actara 25 WG Decis 2,5 EC*	Tretiranje ponovimo, če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škržatki

3. Vinogradi izven razmejenih območij zlate trsne rumenice

Izven razmejenih območij zatiranje ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo grozdja ni obvezno, je pa priporočljivo opraviti vsaj eno tretiranje, če je ameriški škržatek v njih navzoč, oziroma če je populacija velika. V takih vinogradih je priporočljivo spremljati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami, kot je opisano v točki 1 pri vinogradih za pridelavo grozdja. Okvirni termini in sredstva so v preglednici 7.

Preglednica 7: Termini zatiranja ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo grozdja izven razmejenih območij in ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

Tretiranje/ Termin	Razvojna faza trte	Ameriški škržatek	Sredstvo	Opombe
sredina junija do konca junija	Po končanem cvetenju BBCH 69	ličinke L ₁ – L ₃ (2-4 tedne po začetku izleganja)	Actara 25 WG Reldan 22 EC Pyrinex M22 Decis 2,5 EC Decis Gat decline 2,5 EC Flora verde Biotip floral Steward	Po končanem cvetenju! Prednost dajemo pripravku Actara 25 WG

4. Podatki o fitofarmacevtskih sredstvih za zatiranje ameriškega škržatka

4.1 Actara 25 WG

Pripravek učinkovito zatira vse razvojne stadije ameriškega škržatka. Najbolj je učinkovit, če ga uporabimo v zgodnjih stadijih ličinke (L₁ do L₃). Uporabljamo ga v odmerku 200 g/ha. **Dovoljena so največ tri tretiranja na istem zemljišču v eni rastni dobi, sredstvo se uporablja v presledkih 21 dni.** Kot manjša uporaba je sredstvo dovoljeno za zatiranje ameriškega škržatka v trsnicah in matičnjakih in sicer največ tri tretiranja v eni rastni dobi v presledkih 21 dni. **Sredstvo Actara 25 WG je prepovedano uporabljati pred ali med cvetenjem trte.** Uporablja se ga lahko le takrat, ko ni vetra.

Pri tretiranju vinske trte je potrebno preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in vodnih izvirov tako, da tretiramo v oddaljenosti najmanj 20 m od njih. Actara spada med sistemična sredstva in je razvrščena kot nevarna za čebele, zato je treba sredstvo uporabiti **po končanem cvetenju trte.** Pred tretiranjem je treba odstraniti vso cvetočo podrast v vinogradu in njegovi neposredni bližini. Pri uporabi pripravka Actara je potrebno paziti, da rastlina ni v stresu, v tem primeru je namreč delovanje tega sredstva slabše.

4.2 Reldan 22 EC

- **Odmerek 1,6 l/ha**

Na razmejenih območjih zlate trsne rumenice velja v času od 22. 5. 2017 do 22. 9. 2017 dovoljenje za nujne primere za odmerek 1.6 l/ha in sicer le v vinogradih za pridelavo grozdja, ki je namenjeno za predelavo v vino. V tem odmerku pripravek deluje na odrasle stadije ameriškega škržatka. Uporaba v vinogradih za pridelavo namiznega grozdja v tem odmerku ni dovoljena.

Pridelovalci morajo o uporabi voditi evidence: o lokaciji in površini vinograda, kjer so uporabili pripravek Reldan, datum uporabe, podatke o dejansko porabljeni količini, količini vode in o morebitni opažanjih.

Sredstvo Reldan 22 EC se lahko na istem zemljišču uporabi samo enkrat v eni rastni dobi

Preprečiti je treba onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varstva voda. Lahko ga uporabljamo v oddaljenosti več kot 75 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Če uporabljamo šobe za zmanjšanje zanosa (drifta), se varnostni pas do površinskih voda lahko zmanjša, vendar pa mora celotno območje vinograda izpolnjevati pogoje glede zmanjšanega varnostnega pasu. Varnostni pas se v tem primeru lahko zmanjša na:

- 40 m ob uporabi šob s 50 % zmanjšanjem zanosa FFS ali na
- 30 m ob uporabi šob s 75 % zmanjšanjem zanosa FFS ali na
- 15 m ob uporabi šob z 90 % zmanjšanjem zanosa FFS.

Varstvo pri delu: Pri rokovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge, polnjenju in čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati zaščitno obleko (delovni kombinezon), zaščitne rokavice in zaščito za dihala (maska tipa AIP2). Pri tretiranju s traktorsko nošenim/vlečenim pršilnikom mora delavec uporabljati zaščitne rokavice, delovno obleko, pokrivalo s širokimi kraji, trpežno obutev in zaščito za dihala (maska tipa AIP2). Pri stiku s škropljenimi rastlinami po pretoku delovne karence mora delavec uporabljati zaščitne rokavice.

Delovna karenca: Vstop delavcev na tretirano površino je dovoljen 12 dni po končanem tretiranju.

Odgovornost za fitotoksičnost in učinkovitost sredstva prevzame imetnik dovoljenja za nujne primere. Odgovornost glede pravilne rabe FFS je na strani uporabnikov.

Sredstvo je nevarno za čebele. Cvetočna podrast v trajnih nasadih mora biti v času tretiranja s FFS, ki so za čebele nevarna, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo FFS doseglo. **Zaradi zaščite čebel in drugih žuželk, se lahko s tem sredstvom tretira samo v nočnem času od dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom.** Ne tretira se v vročem in vetrovnem vremenu.

O pogojih uporabe Reldana 22 EC v odmerku 1,6 l/ha mora Javna služba zdravstvenega varstva rastlin seznaniti imetnike vinogradov pred začetkom uporabe.

- Odmerek 1 l/ha

Za vinograde izven razmejenih območij se Reldan 22 EC v odmerku 1 l/ha le zmanjšuje populacijo ameriškega škržatka in za karantenski ukrep v razmejenih območjih ne zadošča. Uporablja se v 0,1 % koncentraciji ob porabi vode 1000 l/ha oz. 10 ml na 10 l vode na 100 m².

Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi samo enkrat v eni rastni dobi v skladu z napovedjo Javne službe zdravstvenega varstva rastlin za zatiranje grozdnih sukačev. Če je uporabljeno v skladu z navodili, ni fitotoksično na gojenih rastlinah. Pri sortah vinske trte 'Zeleni sauvignon' in 'Merlot' lahko povzroča delno razbarvanje listov.

Sredstvo je nevarno za čebele. Zaradi zaščite žuželk in drugih žuželk oprasovalcev se ne tretira rastlin med cvetenjem in v prisotnosti cvetočega plevela. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretiran varnostni pas 50 m do vodne površine. Ne tretira se v vročem in vetrovnem vremenu.

4.3 *Pyrinex M22*

Ta pripravek se lahko uporablja v odmerku 1 l/ha kot insekticid za omejevanje številčnosti ameriškega škržatka in ne zadošča za karantenski ukrep v razmejenih območjih zlate trsne rumenice. Glede uporabe velja enako kot pri pripravku Reldan 22 EC v odmerku 1 l/ha.

OPOZORILO: Pripravka Reldan 22 EC in Pyrinex M 22 imata isto aktivno snov, to je klorpirifos metil. Na istem zemljišču lahko to aktivno snov uporabimo le 1-krat v rastni dobi.

4.4 *Decis 2,5 EC, Decis, Gat decline 2,5 EC*

Decis 2,5 EC in Decis: eno tretiranje je dovoljeno za vinograde za pridelavo grozdja in sicer od konca cvetenja trte do takrat, ko jagode dosežejo velikost graha (BBCH 71 do 75). Uporabljamo ga v odmerku 0,5 l/ha. Ni priporočeno mešanje z alkalnimi pripravki, s pripravki na podlagi žvepla in tiofanata.

Gat decline: dovoljeni sta dve tretiranji v odmerku 0,5 l/ha.

Skupno število tretiranj z vsemi tremi sredstvi je največ dva krat na istem zemljišču v eni rastni dobi.

Pri uporabi pripravkov Decis, Decis 2,5 EC in Gat decline 2,5 EC je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in vodnih izvirov tako, da upoštevamo predpise s področja varstva voda. S sredstvi se ne sme tretirati v območju 30 m tlorsne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Sredstva so nevarna za čebele, z njimi se ne sme tretirati v času cvetenja gojenih rastlin in podrasti. **Zaradi zaščite čebel in drugih žuželk oprasovalcev se lahko tretira v nočnem času dve uri po sončnem zahodu in največ dve uri pred sončnim vzhodom.**

Decis in Decis 2,5 EC: dve tretiranji sta dovoljeni za matične vinograde, matičnjake in trsnice.

Pripravki **Decis 2,5 EC**, **Decis in Gat decline 2,5 EC** spadajo v skupino sintetičnih piretroidov. Omenjeni pripravki imajo negativni vpliv na plenilske pršice iz družine Phytoseiidae – naravne sovražnike rdeče sadne pršice in pršic šiškaric (akarinoze in erinoze). Zato lahko v takšnih vinogradih lahko pride do prerazmnožitve omenjenih škodljivcev.

4.5 Pripravki na osnovi piretrina

Dovoljenje za zatiranje ameriškega škržatka imata pripravka **Flora verde in Biotip floral**. Na podlagi preverjanja pristojnih služb na MKO uporaba piperonil butoksida, ki ga vsebujeta pripravka, v ekološki pridelavi ni sporna.

Učinek teh sredstev je boljši z dodatkom ogrščičnega olja v koncentraciji 0,5%. Rastline temeljito omočimo tudi na spodnji strani listov. Tretiramo ob lepem vremenu, po možnosti zvečer oziroma v hladnejših urah dneva. **Sredstvi sta nevarni za čebele.**

Pripravka **Flora verde in Biotip floral** uporabimo v 0,16% koncentraciji oziroma v odmerku 1.6 l/ha. Sredstvi sta primerni za omejevanje ameriškega škržatka. V primeru močnega napada tretiranje ponovimo po 7 dneh. Oba pripravka imata dovoljenje tudi za zatiranje križastega in pasastega grozdnega sukača. Priporoča se uporaba zvečer in v hladnejših urah dneva. S sredstvom se ne sme tretirati v območju 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Sredstvi sta nevarni za čebele.

S pripravki na podlagi piretrina lahko opravimo skupno 3 tretiranja.

4.6 Steward

Uporaba pripravka **Steward** je dovoljena le za ličinke stadijev od L1 do L3, vendar sredstvo le zmanjšuje populacijo ameriškega škržatka in za karantenski ukrep v razmejenih območjih ne zadošča. Uporabljamo ga v koncentraciji 0,015% pri porabi vode 1000 l/ha. Sredstvo je nevarno za čebele. Uporabljamo ga lahko v oddaljenosti več kot 15 m od nadzemnih voda 1. reda in 5 m od nadzemnih voda 2. reda. Ne sme se ga uporabljati v času cvetenja.

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, 6. 6. 2017